

Τὰ δὲ σσ καὶ ττ θεωροῦνται ἀπλῶς ὡς καθαρῶν ῥημάτων τύποι, οἵτινες ἔλαβον ἐπέκτασιν, καὶ ἐντεῦθεν κάμνουσιν εἰς τὸν Μέλλοντα σω, καθὼς ἀρμόττω ἢ ἀρμόζω, ἀρμόσω· ἰμάσσω, ἰμάσω· πάσσω, πάσω· οὕτω τὸ ἐρέσσω φαίνεται ὅτι ἔγεινεν ἐκ τοῦ ἐρέω, ἐρω (ἔθεν ἐρέθω, ἐρεθίζω), καὶ κάμνει εἰς τὸν Μέλλοντα ἐρέσω (Ὀδυσ. μ', 444) τὸ δὲ λίσσομαι, ἐκ τοῦ λίσσομαι· ἔθεν ὁ Μέλλ. λίσσομαι (Ὀδυσ. κ', 526).

Οἱ Δωριεῖς ἐπέκτασιν εἰς τὸν Μέλλοντα καὶ εἰς τὸν Ἄοριστον ξ ἀρίσ, ὅχι μόνον εἰς τὰ πλείοτερα ῥήματα τὰ ἔχοντα ζ, σσ, ττ, τὰ ὅποια κοινῶς κάμνουσι τὸν Μέλλοντα εἰς σω, καθὼς εἰς τὰ κομίζω, δικάζω, πλάσσω, λέγοντες κομίζω, δικάζω, πλάξω, ἀλλὰ καὶ εἰς ἐκεῖνα, τὰ ὅποια ἔχουσι πρὸ τῆς ω καταλήξεως τοῦ ἐνεστώτος φωνῆεν· κυρίως ὅμως ὅταν τὸ φωνῆεν τοῦτο εἴηαι βραχὺ, καθὼς ἐγέλαξε (Θεόκρ. ή, 1), σπανίως δὲ, ὅταν τὸ φωνῆεν τοῦτο εἴηαι μακρόν.

Τέλος πάντων, διὰ νὰ παράγωμεν τὸν Μέλλοντα καὶ τῶν εἰς ζω, σσω, ἢ ττω, ῥημάτων, πρέπει, ὡς ἐσημειώσαμεν ἀνωτέρω, νὰ ζητῶμεν τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ ἐνεστώτος, ἢ ἐκ τινος χρόνου, ἢ ἐκ τινος ῥηματικοῦ ὀνόματος. Οὕτω παραδείγματος χάριν, ὁ Μέλλων τοῦ φράζω εἶναι φράσω ἐκ τοῦ φράδω, διὰ τὸν ἀόριστον ἐπέφραδον· ὁ Μέλλων τοῦ στάζω καὶ στάσσω εἶναι στάξω ἐκ τοῦ στάγω, διὰ τὸ ῥηματικὸν σταγών.

Ε'. Τὰ ἀκόλουθα τέσσαρα ῥήματα, ἔχω, τρέχω, τρέφω, τύφω, μεταβάλλουσιν εἰς τὸν Μέλλοντα τὸ ψιλὸν εἰς δασύ, ὡς, ἔξω, θρέξω, θρέψω, θύψω (1). Τοῦ δὲ καίω καὶ κλαίω ὁ μέλλων εἶναι κάύσω καὶ κλαύσω, ὡς ἀπὸ τοῦ καύω καὶ κλαύω.

(1) Οἱ ἐνεστώτες τῶν ῥημάτων τούτων εἶχον τὴν πρώτην συλλαβὴν δασεῖαν, καὶ τὴν μετέβαλον εἰς ψιλὴν. διὰ νὰ ἀποφύγῃσι τὴν σύμπτωσιν τῶν ἀλλεπαλλῶν δασέων· κυρίως λοιπὸν ὁ μέλλων αὐτῶν δεῖν τρέπει, ἀλλὰ ἀναλαμβάνει τὸ δασύ τοῦ ἐνεστώτος, μὴ ἐμποδιζόμενος πλέον ἀπὸ τὴν κωκοφωνίαν.

ς'. Γενικῶς, ὅταν τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ ῥήματος ᾖ ναί φωνῆεν, τὸ φωνῆεν τοῦτο γίνεται μακρὸν εἰς τὸν Μέλλοντα· ἔθεν εἰς τὰ περισπώμενα ῥήματα, ὁ μέλλον τρέπει εἰς μακράν τὴν βραχεῖαν παραλήγουσαν τοῦ ἐνεστώτος, ἤγουν τὸ Ε καὶ Α εἰς Η, τὸ δὲ Ο εἰς Ω· ὡς, φιλέω, φιλήσω (1)· τιμάω, τιμήσω, (2)· χρυσόω χρυσώσω (3).

Ἀττικὸς Μέλλων.

Α'. Οἱ Ἀττικοὶ σχηματίζουσιν ἰδιαιτέρον Μέλλοντα τῶν εἰς ΙΖΩ ῥημάτων, ὅταν ᾖ ναί ὑπερδυσύλλαβα, ἀποβάλλοντες τὸ Σ τοῦ εἰς ΣΩ κοινοῦ Μέλλοντος, καὶ περισπῶντες τὴν λήγουσαν· ὡς, νομίσω, καὶ Ἀττικῶς νομιῶ.

Β'. Εἰς τοὺς Ἀττικοὺς μέλλοντας περιλαμβάνονται καὶ οἱ γινόμενοι ἀπὸ τῶν εἰς ΕΣΩ, ΑΣΩ, ΟΣΩ κοινῶν μελλόντων,

(1) Ἐξαιροῦνται τὰ ἀκόλουθα, τῶν ὁποίων ὁ μέλλον φυλάττει τὴν παραλήγουσαν τοῦ ἐνεστώτος· ἀρκέω, ἐμέω, ἀκέομαι, ζέω, νεικέω, ξέω, ἀλέω, τελέω, τρέω. Τινὰ δὲ πάλιν ἔχουσι τὸν μέλλοντα εἰς ΕΣΩ καὶ εἰς ΗΣΩ, ὅποια εἶναι τ' ἀκόλουθα· αἰνέω, καλέω, ποθέω, πονέω, αἰρέω, δέω· συνειθέστερον δὲ δῆσω, ποθήσω, πονήσω.

Τὰ ἀκόλουθα ἐξ, θέω, πλέω, πνέω, νέω, ῥέω, χέω, κάμνουσι τὸν Μέλλοντα εἰς εύσω, πρὸς διαφορὰν τοῦ θήσω ἐκ τοῦ τίθημι, νήσω ἐκ τοῦ νήθω, πλήσω ἐκ τοῦ πλήθω, ῥήσω ἐκ τοῦ ῥέω, χέσω ἐκ τοῦ χέζω.

(2) Ἐξαιροῦνται ὅσα πρὸ τοῦ ΑΩ ἔχουσι Ε, ι, λ, ἦ ρ, Ι, ὡς, ἐάω, πυριάω, γελάω, δριάω, θλάω· καὶ ἔτι κρεμάω, ἀκροάομαι, πλὴν τοῦ χράω, χρήσω, καὶ τῶν εἰς οάω, ὡς βοάω, βοήσω· ἀλοάω, ἀλοήσω.

(3) Ἐξαιροῦνται τὰ, ἀρόω, ὀνόω, ὀμβόω. Εἰς πολλὰ βαρύτερα ῥήματα οἱ Ἀττικοὶ καὶ οἱ Ἴωνες σχηματίζουσι τὸν Μέλλοντα, ὡς εἰς τὰ περισπώμενα, μεταβάλλοντες τὴν κατάληξιν ω εἰς ἦσω οὕτω βαλλήσομεν (Ἀριστοφ. Σφ. 222) δεήσομαι ἐκ τοῦ δέομαι· διδάσκησαι (Ἡσιόδ. ἔρ. 64 Ὀμηρ. εἰς Δήμ. 143)· καθευδήσομεν (Ξενοφ. Κύρ. Π. ε, 3, 35)· κλαίησει (Δημοσθ. Σελ. 440)· οὕτω καὶ μελήσει, ἐκ τοῦ μέλει· ὀζήσει ἐκ τοῦ ὀζω· οἰήσομαι, ἐκ τοῦ οἰομαι· οἰχήσομαι, ἐκ τοῦ οἰχομαι· κ.τ.λ. Τὸ κανονικῶς γινόμενον εἰς ῥήματα τινὰ, μεταφέρετο ἔπειτα κατὰ συνήθειαν καὶ εἰς ἄλλα, ὡς νῦν εἶχον Ἐνεστώτα εἰς έω.

κατὰ ἀποβολὴν τοῦ Σ καὶ συναίρεσιν τοῦ ΕΩ, ΑΩ καὶ ΟΩ εἰς Ω· ἔθεν τε λῶ, ἀντὶ τελέσω· ἐξελῶ, ἀντὶ ἐξελάσω· ἐλευθερῶ, ἀντὶ ἐλευθερώσω· ὁμοῦμαι, ἀντὶ ὁμόσομαι. κ.τ.λ.

Οἱ Ἴωνες μόνοι μεταχειρίζονται διηρημένως τὸν τοιοῦτον Μέλλοντα εἰς μόνον τὰ εἰς ἕω ῥήματα, ὡς καλέω, τελέω, ἀντὶ καλέσω τελέσω (1).

Μέλλων τῶν εἰς ἀμεταβόλων ληγόντων ῥημάτων.

Οὗτος ὁ Μέλλων βραχυπαραληκτεῖ, περισπᾶται, καὶ κλίνεται, ὡς οἱ συνηρημένοι ἐνεστῶτες τῶν εἰς ΕΩ ῥημάτων (2)· ὡς κρίνω,

(1) Ἡ κατάληξις τοῦ Μέλλοντος τῶν εἰς ὦ ῥημάτων φαίνεται ὅτι ἦτο κατὰρχῆς εἰς ἕσω· οὕτω εὐρίσκεται ἀκόμη ὁ λέσω ἐκ τοῦ ὄλω· ἄρῆσω ἐκ τοῦ ἄρω· διότι ἂν ἠθέλαμεν παράξειν τοὺς Μέλλοντας τούτους ἀπὸ ῥήματα εἰς ἕω, ὄλω, ἄρῆω, ἔπρεπε τότε νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι οἱ τύποι οὗτοι τῶν ἐνεστῶτων, οἱ μᾶλλον ἐκτεταμένοι, ἀντικατεστάθησαν ὕστερον διὰ τῶν συντομωτέρων ἄρω, ὄλω, τὸ ὁποῖον εἶναι ἐναντίον τῆς ἀναλογίας· διότι οἱ εἰς ἕω τύποι ἐγεννήθησαν πρῶτον ἀπὸ τοὺς εἰς ὦ, καὶ βαθμηδὸν ἐπεκράτησαν.

Ὁ ἀρχικὸς τύπος εσω ἔπαθε διπλὴν ἀλλοίωσιν, τὴν μὲν δὲ εὐφωσίαν, τὴν δὲ διὰ χρείαν, ἠγουν, διὰ νὰ διακρίνωνται μὲ διαφορὰς δύο ἔννοιαι τινὸς λέξεως, εἰς τινὰς μὲν ἀπεδρίφθη τὸ ε, εἰς ἄλλους δὲ τὸ σ. Εἰς τὰ ῥήματα, τῶν ὁποίων χαρακτηριστικὸν εἶναι τὸ ρ, ὁ Ὅμηρος φυλάττει συνήθως τὸν πρῶτον τύπον, ὡς, ἄρσω, ἄρσαι, (Ἰλ. α', 136)· διαφθέρσει (Ἰλ. ν', 625)· ὁ δὲ Ἡρόδοτος. (ἡ, 108) κατὰ τὸν δεύτερον τύπον λέγει, διαφθαρέει· οὕτω ὁ αὐτὸς Ὅμηρ. κέρσει ἐκ τοῦ κείρω (Ἰλ. κ' 456)· ὄρσω ἐκ τοῦ ὄρω (Ἰλ. δ', 16, ἡ, 38· φ', 335· κύρσω, κύρσαι, ἐκ τοῦ κύρω (Ἰλ. γ', 23)· Τοῦ δὲ ἔρω, εἶρω, τὸ συνενόνω, ἔπαιτα δὲ τὸ λέγω, ὁ Μέλλων ἐρέω, κατὰ τὸν δεύτερον τύπον, εἰς τὸν Ὅμηρον, καὶ τὸν Ἡρόδοτον (ζ', 32)· ἐρμένος δὲ ἢ ἐερμένος (Ὀδυσ. σ', 296), ἀνήκει εἰς τὸν ἄλλον τύπον ἔρσω, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ συνενόνω.

Τὰ ῥήματα, τῶν ὁποίων χαρακτηριστικὸν εἶναι τὸ λ, ἔχουσιν ἄλλα μὲν τὸν πρῶτον τύπον τοῦ Μέλλοντος, ἄλλα δὲ τὸν δεύτερον· τὸν πρῶτον, καθὼς ἔλσαι ἐκ τοῦ ἔλω (Ἰλ. α', 409· λ', 413)· κέλσαι ἐκ τοῦ κέλλω (Ὀδυσ. κ', 541· ε', 148)· τὸν δεύτερον, καθὼς στελέω (Ὀδυσ. ε', 287), βαλέω (Ἰλ. θ', 403), ἀγγελέω (Ἰλ. θ', 409)· ἐκ τοῦ ἄρω εὐρίσκομεν τὴν ἀρχαίαν μορφήν τοῦ Μέλλοντος ἄρῆσω, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ προσαρμόζομαι εἰς τινά, καὶ ἄρσω, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ στερεόνω· τῶν ἄλλων δὲ παραγωγῶν μορφῶν τὰ ἴχνη ἔμειναν εἰς τὰ ἄρρε, ἄραρε, ἦραρε.

κρινῶ· γέμω, γεμῶ. Καί ἐάν τὸ ἀμετάβολον τοῦ Ἐνεσιῶτος ἦναι διπλοῦν, ἀποβάλλεται τὸ ἐν εἰς τὸν Μέλλοντα, ὡς, ψάλλω, ψαλῶ· τέμνω, τεμῶ· κάμνω, καμῶ. Ἐάν δὲ ὁ ἐνεσιῶς ἔχη εἰς τὴν παραλήγουσαν ΑΙ, ἢ ΕΙ, ὁ μέλλων ἀποβάλλει τὸ Ι· ὡς, φαίνω, φανῶ· σπείρω, σπερῶ.

Οἱ Ἴωνες προφέρουσι διηρημένως τοὺς Μέλλοντας τούτους, ὡς, ἀγγελέω, φανέω κ.τ.λ.

Εἰς τοὺς Μέλλοντας τῶν εἰς ἀμετάβολον ληγόντων δισυλλά-

Τὰ ῥήματα, τῶν ὁποίων χαρακτηριστικὰ εἶναι τὸ μ, ν, ἔχουσι τακτικῶς τὸν ἄλλον τύπον, ὅστις μετὰ ταῦτα κατεστάθη ὁμοίως ἴδιος τῶν Ἴωνων· οὕτω γέμω, γεμέω· μένω, μενέω· ὅθεν ἀνανεμέεται (Ἡρόδ. α', 173).

Ὁ αἰετὸς πρῶτος τύπος ἔμεινεν ἴδιος τῶν Αἰολέων· ὅθεν οἱ Γραμματικοὶ ὀνομάζουσιν εἰς τὸν Ὀμηρον τὸ κύρσαι, ἄρσαι, Αἰολικά. Ὁ δεύτερος τύπος, ὁ ἀποβάλλων τὸ σ, ἰδιάζειν ἐξαιρέτως εἰς τοὺς Ἴωνας καὶ εἰς τοὺς Ἀττικοὺς· καὶ οἱ δύο δὲ, οἱ Ἀττικοὶ ὁμῶς κανονικῶς, συναϊροῦσι τὸ εω εἰς ῶ. Τὴν συναίρεσιν ταύτην κάμνουσιν οἱ Ἀττικοὶ πάντοτε εἰς τὰ ῥήματα τὰ ἔχοντα χαρακτηριστικὸν λ, μ, ν, ρ· εἰς δὲ τὰ ἄλλα ἔχουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον σ· πλὴν εἰς τοὺς Μέλλοντας, ὅσοι εἶναι εἰς ἔσω, ἄσω, ὄσω, ἰσω, συχνότατα ἀποβάλλουσι τὸ σ καὶ συναϊροῦσι τὸ ὑπόλοιπον, ὡς καλῶ, ἐλῶσι, ὁμοῦμαι, οἰκτιῶ, ἀντικαλέσω, ἐλάσουσι, ὁμόσομαι, οἰκτίσω.

Εἰς τὴν τελευταίαν μορφήν ἰῶ ἀντὶ ἰσω, ἡ συναίρεσις δὲν ἠδύνατο νὰ γείνη, ἐὰν ὁ μέλλων δὲν ἦτο καταρχῆς ἐσω· οὕτω ἔμοις οἰκτιζέω, οἰκτιζέσω, ἀποβληθέντος τοῦ ζ, γίνεται οἰκτιέσω, οἰκτιέω, ὅθεν οἰκτιῶ. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον μάχομαι κάμνει εἰς τὸν μέλλοντα μαχέσομαι καὶ (μαχέομαι) μαχοῦμαι. Ἡ ἀρχικὴ μορφή ἐσω φαίνεται ἀκόμη καθαρώτερα εἰς τὸ ἀμφιέσω, ἀμφιῶ (Ἀριστοφ. ἰπκ. 891).

Οὕτω, ἀπὸ τὴν ἀρχικὴν μορφήν τοῦ Μέλλοντος ἐσω, ἠτις ἔμεινεν μόνον εἰς ῥήματα τινὰ, ἐγεννήθησαν δύο νέα μορφαὶ εἰς σω, καὶ εἰς ἔω, ῶ. Ἐκ τούτων ἡ μὲν δευτέρα ἦτον εὐχρηστος κατ' ἐξαιρέτην εἰς τὰ ῥήματα τὰ ἔχοντα χαρακτηριστικὸν λ, μ, ν, ρ, ἡ δὲ πρώτη εἰς τὰ λοιπὰ· ἡ πρώτη γενικῶς λέγεται Μέλλων πρῶτος· ἡ δευτέρα, Μέλλων δεύτερος.

(2) Τὰ ῥήματα ταῦτα δὲν ἔχουσι κανονικὸν πρῶτον Μέλλοντα, διότι ἔβλεπεν εἶσθαι κακόφωνος· διὰ τοῦτο ἀποβάλλουσι τὸ Σ, τὸ ὁποῖον κατὰ τὸν κανόνα ἔπρεπε νὰ λάβῃ ὁ Μέλλων πρῶτος, καὶ σχηματίζουσιν ὡς ἀνωτέρω τὸν λεγόμενον Δεύτερον Μέλλοντα τὸ Σ τοῦτο φυλάττεται εἰς τινὰ ῥήματα κατὰ διάλεκτον Δωρικὴν καὶ Αἰολικὴν· ὅθεν ὄρσω ἀπὸ τοῦ ὄρω· κέλω ἀπὸ τοῦ κέλλω· κ.τ.λ. Βλέπε καὶ τοὺς χρόνους τῶν παθητικῶν.

των τὸ ε μεταβάλλεται συχνὰ εἰς α' οὕτω κτείνω, κτενῶ καὶ κτανέω ('Ἰλ. σ. 309)· τέμνω, τεμῶ (Πλάτ. Κρατύλ. Σελ. 237) καὶ ταμῶ· διαφθείρω, διαφθερῶ, (Εὐριπ. Μηδ. 1051) καὶ διαφθαρέω (Ἡρόδ. ή, 108· θ', 42)· οὗτος λέγεται κοινῶς Μέλλον β.'

Ἄοριστος ἄ.

A' Σχηματίζουσι τὸν ἄ. Ἄοριστον ἀπὸ τὸν ἄ Μέλλοντα, τρέποντες τὴν λαμβάνουσαν Ω εἰς Α, καὶ βάλλοντες εἰς τὴν ἀρχὴν τὴν συλλαβικὴν, ἢ χρονικὴν αὐξήσιν, ὡς, τύψω, ἔτυψα· ποιήσω, ἐποίησα· ἀκούσω, ἤκουσα· ἐλέησω, ἠλέησα· ὀρθώσω, ὄρθωσα· αἰνέσω, ἤνευσα· οἰκίσω, ὤκισα· αὐξήσω, ἠύξησα.

B' Ὁ ἄ. Ἄοριστος φυλάττει τὸ ληκτικὸν σ τοῦ μέλλοντος καὶ τὴν παραλήγουσαν αὐτοῦ· πλὴν τῶν εἰς ἀμετάβολον ληγόντων ῥημάτων· διότι οἱ ἄοριστοι τούτων τρέπουσιν εἰς μακρὰν τὴν βραχεῖαν παραλήγουσαν τοῦ Μέλλοντος, ἔθεν, ἐὰν ὁ Μέλλον ἔχη Α, ὁ ἄοριστος τρέπει αὐτὸ εἰς Η, ὡς, ψαλῶ, ἔψηλα· φανῶ, ἔφηνα (1)· ἐὰν Ε, ὁ ἄοριστος προσλαμβάνει Ι, ὡς, στελῶ, ἔστειλα· σπερῶ, ἔσπειρα.

Παρακείμενος.

Εἰς τὴν μόρφωσιν τοῦ παρακειμένου πρέπει νὰ παρατηρῶμεν τὴν κατάληξιν αὐτοῦ, τὴν ἀρχὴν, καὶ τὴν παραλήγουσαν.

(1) Ἐξαιροῦνται οἱ ἄοριστοι τινῶν ῥημάτων, ὡς, εἶπα, ἤνευκα καὶ Ἴων. ἤνευκα, ἔκηκα, ἔσευα, ἔχευα, ἤκα, ἔθηκα, ἔδωκα.

Τὰ εἰς αἰνω καὶ αἰρω εἰς τὴν Ἀττικὴν καὶ Ἴωνικὴν διάλεκτον λαμβάνουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἢ εἰς τὸν Ἄοριστον, ὡς, ὀνομήνω ('Ἰλ. β, 448) ἐκάθηρε ('Ἡρόδ. ἄ, 35)· οὕτω καὶ ἐσήμηνα, ἐρῆύπηνα· ἐνίοτε ὁμοῦ εὐρίσκειται καὶ α εἰς τοὺς Ἀττικοὺς, ὡς, ἐκοίλαναν ('Θουκ. δ', 100)· ἐσήμανε ('Ξενοφ. ἱστορ. Ἑλλην. 11, 1, 28)· Τὰ δὲ εἰς ραίνω καὶ ιαίνω, φυλάττουσι τὸ α' εἰς τοὺς Ἴωνας ὁμοῦ εὐρίσκονται ὄχι σπανίως καὶ μετ', ὡς, κρήνηνον, τέτρηνε ('Ἰλ. χ, 395)· εὔφρηνε ('Ἰλ. ω, 102). Τὸ η τοῦτο, ἐπειδὴ προέρχεται ἐκ τῆς παραληγοῦσης τοῦ Μέλλοντος, ἀλλ' ὄχι τοῦ ἐνεστώτος, δεῖν πρέπει νὰ ὑπογράφεται.

Α'. Κατάληξις 1. Ὁ παρακείμενος λήγει εἰς κα, ὅταν ὁ μέλλων λήγη εἰς σω, άσω, έσω, ήσω, ώσω, όσω, ἢ εἰς άμετάβολον, καθώς λύσω, λέλυκα· τελεῶ, τελέσω, τετέλεκα· ποιῶ, ποιήσω, πεποίηκα· τιμῶ, τιμήσω, τετίμηκα· χρυσῶ, χρυσώσω, κεχρύσωκα· ὁμῶ, ὁμόσω, ὄμοκα· ψάλλω, ψαλῶ, ἔψαλα· νέμω, νεμῶ, νενέμηκα· κρίνω, κρινῶ, κέκρικα.

2. Εἰς φα, ὅταν ὁ Μέλλων λήγη εἰς ψω, καθώς, γράφω, γράψω (γράφω), γέγραφα· τρίβω, τρίψω (τρίβω), τέτριφα· τύπτω, τύψω (τύπω) τέτυφα. Ὅπου βλέπομεν ὅτι, ἐὰν τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ ἐνεστώτος ἦναι δασύ, ὡς τὸ φ εἰς τὸ γράφω, φυλάττεται εἰς τὸν παρακείμενον· καὶ ἐὰν δὲν ἦναι τοιοῦτον, ὡς τὸ β εἰς τὸ τρίβω, καὶ τὸ π εἰς τὸ τύπτω, τρέπεται εἰς αὐτὸ τὸ φ, ὡς συγγενές· διότι β, π, φ, προφέρονται διὰ τῶν χειλέων.

3. Εἰς χα, ὅταν ὁ Μέλλων λήγη εἰς ξω, καθώς, τεύχω, τεύξω (τεύχω), τέτευχα· λέγω, λέξω (λέγω), λέλεχα· πλέκω, πλέξω (πλέκω), πέπλεχα. Καὶ ἐδῶ ὁμοίως βλέπομεν ὅτι ἐὰν τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ ἐνεστώτος ἦναι δασύ, ὡς τὸ χ εἰς τὸ τεύχω, φυλάττεται εἰς τὸν παρακείμενον· ἐὰν δὲν ἦναι τοιοῦτον, ὡς τὸ γ, καὶ κ, τρέπεται εἰς αὐτὸ τὸ χ, τὸ συγγενές, διότι χ, γ, κ, προφέρονται διὰ τοῦ λάρυγγος.

Β'. Ἀρχή. Ἐὰν τὸ ῥῆμα ἀρχίζει ἀπὸ φωνῆεν τρεπτὸν, ὁποῖα, τὰ Α, Ε, Ο· ἢ ἀπὸ δίφθογγον τρεπτὴν, ὁποῖαι αἰ, ΑΥ, ΑΙ, ΟΙ, ΕΥ, ὁ παρακείμενος λαμβάνει εἰς τὴν ἀρχὴν τὴν αὐτὴν μὲ τὸν παρατατικὸν χρονικὴν αὔξησιν, εἴτε τροπὴν, ὡς,

άνύω,	ήγυον,	ήγυκα·
έλπίζω,	ήλπιζον,	ήλπικα·
ὁμιλῶ,	ὠμίλουν,	ὠμίληκα·
αὐχῶ,	τῦχουν,	ηῦχτηκα·
αἰτῶ,	ήτουν,	ήτηκα·
οἶκῶ,	ὄκουν,	ὄκηκα·
εὐδοκίμῶ,	ηῦδοκίμουν,	ηῦδοκίμηκα.

2. Ἐάν τὸ ῥῆμα ἀρχίζει ἀπὸ δύο σύμφωνα, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ πρῶτον νὰ μὴν ᾔηται ἄφωνον καὶ τὸ δεύτερον ἀμετάβολον (1), ἢ ἀπὸ διπλᾶ Ζ, Ξ, Ψ, ἢ ἀπὸ Ρ, ὁ παρακείμενος λαμβάνει εἰς τὴν ἀρχὴν τὴν αὐτὴν μὲ τὸν παρατατικὸν συλλαβικὴν αὔξησιν ὡς

σπεύδω,	ἔσπευδον,	ἔσπευκα·
στηρίζω,	ἔστήριζον,	ἔστήριχα·
ζηλῶ,	ἔζηλουν,	ἔζήλωκα·
ξύω,	ἔξυον,	ἔξυκα·
ψέγω,	ἔψεγον,	ἔψεγα·
ρίπτω,	ἔρριπτον,	ἔρριφα.

3. Ἐάν τὸ ῥῆμα ἀρχίζῃ ἀπὸ ἓν ἀπλοῦν σύμφωνον, ἢ ἀπὸ δύο τὸ δεύτερον ὁμοῦς ἀμετάβολον (2), ὁ παρακείμενος λαμβάνει διπλασιασμὸν μὲ τὸ ἀρκτικὸν σύμφωνον τοῦ ἐνεστώτος (3) ὡς,

τίω,	ἔτιον,	τ-έτικα·
βιῶ,	ἐβίουν,	β-εβίωκα·
γράφω,	ἔγραφον,	γ-έγραφα·
πλουτῶ,	ἐπλούτουν,	π-επλούτηκα·

Εἰς τὸν διπλασιασμὸν τοῦτον, εἴαν τὸ ἀρκτικὸν σύμφωνον τοῦ ἐνεστώτος ᾔηται δασύ, ὁ παρακείμενος τρέπει αὐτὸ εἰς τὸ συγγενὲς ψιλόν, ὡς,

φεύγω,	ἔφευγον,	πέφευγα.
--------	----------	----------

(1) Ἐξαιροῦνται πρῶτον οἱ παρακείμενοι πέπταμαι, πέπτηκα, πέπτωκα, πεπτηώς· πλὴν οὗτοι δύνανται μᾶλλον νὰ παραχθῶσιν ἐκ τοῦ πέτω, πετάω, πετόω, κατὰ συγκοπὴν· δεύτερον οἱ μέμνημαι, κέκτημαι, ἐκ τοῦ μνάω, κτάω· εἶναι δὲ πλέον εὐχρηστος εἰς μὲν τοὺς Ἀττικοὺς ὁ κέκτημαι, εἰς δὲ τοὺς Ἰωνᾶς ὁ ἔκτημαι.

(2) Οἱ παρακείμενοι τῶν ἀπὸ ΓΝ ἀρχομένων ῥημάτων λαμβάνουσι μόνον τὴν συλλαβικὴν αὔξησιν, ὡς, ἔγνωκα (ἐκ τοῦ γνώω)· τῶν δὲ ἀπὸ ΓΛ, ΒΛ, εὐρίσκονται καὶ χωρὶς διπλασιασμὸν, ὡς, διέγλυπταί, καὶ διαγέγλυπταί (ἐκ τοῦ γλύφω), ἐβλάστηκα, καὶ βεβλάστηκα, (ἐκ τοῦ βλαπτέω).

(3) Καὶ οἱ ἄοριστοι λαμβάνουσι συχνὰ τοιοῦτον διπλασιασμὸν εἰς τὸν Ὀμηρὸν καὶ τὸν Ἡρόδοτον, καθὼς, κέκἀμω (Ἰλ. ἀ, 168)· κέκἀμωσιον (Ἰλ. ἦ, 5)· λέλαχῶσι (Ἰλ. ἦ, 80)· λέλαβεσθαί (Ὀδυσ. δ', 388)

χωνεύω, ἐχώνευον, κεχώνευκα.
θεωρῶ, ἐθεώρουν, τεθεώρηκα.

Γ. Παραλήγουσα. Ὁ παρακείμενος τρέπει εἰς Α τὸ Ε τῶν εἰς ΕΛΩ, ΕΡΩ, ΤΕΝΩ, δυσυλλάβων μελλόντων, ὡς, στελῶ, ἔσταλκα· σπερῶ, ἔσπαρκα· τενω, τέτακα· τῶν δὲ πολυσυλλάβων φυλάττεται, καθὼς ἀγγελῶ, ἤγγελκα.

2. Τῶν εἰς ΙΝΩ, ΕΙΝΩ, ΥΝΩ δυσυλλάβων ῥημάτων ὁ παρακείμενος ἀποβάλλει τὸ ν πρὸ τοῦ κ, καὶ φυλάττει τὸ βραχὺ φωνῆεν τοῦ μελλόντος, τὸ ὁποῖον ὅμως εἰς τὰ εἰς εινω δισύλλαβα μεταβάλλεται, εἰς α, ὡς,

κρίνω, κρινῶ, κέκρικα
πλύνω, πλυνῶ, πέπλυκα·
τείνω, τεινῶ, τέτακα·
κτείνω, κτενῶ, ἔκτακα.

Κατὰ τὴν ἀναλογίαν ταύτην καὶ ὁ παρακείμενος τοῦ χέω, κάμνει κέχυκα ἐκ τοῦ μελλόντος χεύσω· εἰς ἄλλα ὅμως φυλάττεται ἡ ευ, ὡς πλέω, πλεύσω, πέπλευκα.

Τὰ δὲ εἰς αινω τρέπουσι τὸ ν εἰς γ, ὡς, φαίνω, φανῶ, πέφαγκα· μιάινω, μιανῶ, μεμίαγκα.

3. Τῶν εἰς ΜΩ καὶ ΜΝΩ ῥημάτων ὁ παρακείμενος σχηματίζεται, ὡς τῶν εἰς ΕΩ περισπωμένων ἔθεν,

νέμω, νενέμηκα·
μένω, μεμένηκα. (1)

(1) Εἰς τοὺς παρακειμένους τῶν ταιούτων ῥημάτων ὑποτίθεται Μέλλον εἰς ησω· οὕτω γίνεται καὶ δεδράμηκα (ὡς ἐκ τοῦ δράμω, δραμήσω). Εἰς τούτους προστίθουσι οἱ Γραμματικοὶ καὶ βεβρέμηκα, τετρεμέμηκα· οὕτω καὶ δεδάηκα (ὡς ἐκ τοῦ δαήσω, παρακείμενος τοῦ δαίω ἢ δάω) ἐρρύηκα (τοῦ ῥύω)· κεχάρηκα (τοῦ χαίρω)· τινὲς δὲ λαμβάνουσι συγκοπὴν, ὡς βάλλω, βαλῶ, βέβληκα ἀντὶ βεβάληκα· δέμω δεμῶ, δέδμηκα· κάμνω, καμῶ, κέκμηκα· τέμνω, τεμῶ, τέτμηκα.

Γενικῶς, ἡ καὶ ε εἰς τοὺς Μέλλοντας καὶ εἰς τοὺς παρακειμένους μεταβάλλονται συχνὰ τὸ ἐν εἰς τὸ ἄλλο· οὕτω δέω, Μέλ. δῆσω, Ἄδω, εἶδω· καὶ ὅμως ὁ παρακείμενος κάμνει δέδεκα, καὶ πάλιν, καλέω Μέλ. καλέσω

4. Εἰς ὀλίγα τινὰ ῥήματα ἀπὸ τὴν ἀρχικὴν μορφήν τοῦ μέλλοντος εσω ὁ παρακείμενος λαμβάνει ὁ κατὰ τροπὴν τοῦ ε' οὔτω, ἄγω, ἀγέσω (ἄξω), ἤγεκα, ἀγήγεκα, καὶ τραπέντος τοῦ κ εἰς τὸ δασὺ χ, ἀγήγοχα, καὶ Δωρικῶς ἀγάγοχα, Ἐντεῦθεν ὁ μεταγενέστερος παρακείμενος ἀγήγοχα· οὔτω καὶ ἔδω ἔδέσω, ἤδεκα, ἐδήδεκα, καὶ ἐδήδοκα. Τοιαύτη μεταβολὴ τοῦ ε εἰς ο γίνεται καὶ εἰς τὸ ἐνήνοχα ἐκ τοῦ ἐνέγκω, ἐνέξω, [ἤνεγχα καὶ ἤνεχα]. Οὔτω καὶ κλέπτω, κλέψω, κέκλεφα· τρέπω, τρέψω, τέτροφα (καὶ τέτραφα)· τρέφω, θρέψω, τέτροφα [κατὰ μέσην σημασίαν Ὀδυσ. ψ. 237]· λέγω, λέξω, λέλοχα, ἤ εἶλοχα, [Δημοσθ. Σελ. 328]· πέμπω, πέμψω, πέπομφα.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἡ εἰ μεταβάλλεται εἰς οἰ, ὡς δέδοικα, ἐκ τοῦ δεῖω, δεῖσω.

ὁ δὲ παρακείμενος, κέκληκα, κ.τ.λ.

Εἰς τινὰς δὲ παρακειμένους παρέντιθεται πρὸ τοῦ κ, ὡ ἀντὶ τοῦ η, ὡς μέμβλωκε· ἀντὶ μεμόληκεν (ὅπου τίθεται β μεταξὺ τοῦ μ καὶ λ, καθὼς μεταξὺ τοῦ μ καὶ ρ εἰς τὸ μεσημερ(α)· οὔτω καὶ οἶχωκα (ἐκ τοῦ οἶχομαι οἶχησομαί), ἀντὶ οἶχηκα. (βλ. καὶ εἰς τὸν β. παρακ.)

Εἰς τινὰ δὲ ῥήματα καθαρὰ οἱ Ἴωνες καὶ οἱ Αἰολεῖς ἀποβάλλουσι τὸ κ εἰς τὸν παρακείμενον· καὶ τότε ἡ μένει ἀμετάβλητον τὸ η, ἢ γίνεται α ἢ ε, ὡς ἔθελε προέρχεσθαι ἀπὸ α ἢ ε εὑρισκόμενον εἰς τὸν Ἐνεστώτα· καὶ αἱ δύο αὗται μεταβολαὶ ἀκολουθοῦσιν εἰς τὴν μετοχὴν ἐστῆώς (Ἡσίοδ. Θεογ. 519), καὶ ἐσταώς (Ἰλ. β. 170), ἐκ τοῦ σ τ ἄ ω, ἴστημι. Εἰς τὰς μετοχὰς, κεκαφηώς, τετετηώς, τετληώς, τεθυνηώς, κεκμηώς (ἐκ τοῦ κ ἄ π ω, τ ἔ ω (τ ἔ ω), τ λ ἄ ω, θ υ ἄ ω, κάμω), μένει τὸ η· εἰς δὲ τὰς β ε β α ώ ς (β ε β η κ ώ ς ἐκ τοῦ β ἄ ω), μεμαώς, δεδαώς, τὸ α μόνον εἶναι εἰς χρῆσιν. Αὗται δὲ αἱ καταλήξεις τοῦ ἀρσενικοῦ καὶ τοῦ οὐδέτερου, α ώ ς, α ό ς η ώ ς, κός, συχνὰ συναϊροῦνται εἰς ω ς, καθώς, β ε β ῶ ς, ἐσ τ ῶ ς· εἰς τὴν ὁποίαν περιστάσειν οἱ Ἴωνες καὶ οἱ Ἀπτικοὶ παρεθέτουσι συχνὰ ἐπρὸ τοῦ ω, λέγοντες, ἐσ τ ε ῶ ς τ ε θ υ ε ῶ ς. Ὅλοι οἱ τοιοῦτοι παρακείμενοι, τ ἔ τ λ α α, τ ἔ θ υ α α κ.τ.λ. εἰς τὰ ἄλλα πρόσωπα τοῦ θυϊκοῦ καὶ πληθυντικοῦ πάσχουσι συνηχοπῆν, ὡς τέτλαμεν, εἰς δὲ τὸ τρίτον πληθ. συναϊροῦνται ὡς, τ ε τ λ ᾱ σ ι, ἐσ τ ᾱ σ ι, τ ε θ υ ᾱ σ ι, καθὼς εἰς τὸ ἴσ τ η μ ε ὄθεν καὶ τ ἔ τ λ α θ ι ς ε θ υ α ἰ η ν.

Παρακείμενοι τινές φαίνονται ἀμέσως μόρφωμένοι ἀπὸ τὸν ἐνεστώτα, διὰ μόνης τῆς μεταβολῆς τοῦ ω εἰς α, καὶ τοῦ συνήθους διπλασιασμοῦ, καθὼς, δέδουπα, δέδια, ἐκ τοῦ δούπω, δίω· οὕτω καὶ ἄνωγα ἐκ τοῦ ἄνώγω, ἀντί ἤνωγα.

Μέσος, ἢ β. Παρακείμενος.

Ὁ λεγόμενος Μέσος Παρακείμενος φυλάττει γενικῶς τὴν αὐτὴν μὲ τὸν α. παρακείμενον αὐξήσιν, εἴτε χρονικὴν, εἴτε συλλαβικὴν· κατὰ δὲ τὰ ἄλλα σχηματίζεται οὕτω·

1. Λαμβάνει τὸ πρὸ τοῦ Ω χαρακτηριστικὸν τοῦ ἐνεστώτος ἐκείνου [1], ἐκ τοῦ ὁποίου γίνεται ὁ μέλλων, ὡς,

λίθω,	λέληθα·	
σήπω,	σέσηπα·	
φεύγω,	πέφευγα·	
πλήσσω,	πέπληγα	[ἐκ τοῦ πλήγω]
φρίσσω,	πέφρικα	[ἐκ τοῦ φρίκω]
φράζω,	πέφραδα	[ἐκ τοῦ φράδω]
ᾶζω,	ᾶδωδα	[ἐκ τοῦ ᾶδω].

2. Μεταβάλλει εἰς Η τὸ α, ὅταν προέρχεται ἀπὸ αἰ ἢ ἀπὸ η, ἢ ὅταν ἦναι θέσει μακρὸν εἰς τὸν ἐνεστώτα, καθὼς μαίνω, μέμνηνα· δαίω, δέδηα· θάλλω, τέθηλα· κλάζω, κέκληγα· λήθω, λέληθα· πλήττω, πέπληγα· φαίνω, πέφηνα· χαίνω, κέχηνα. Ἐξαιροῦνται κράζω, κέκραγα· πράσσω πέπραγα· φράζω πέφραδα· ἄγω (ἄγνυμι), ἔαγα.

3. Μεταβάλλει εἰς Ο τὴν Ε παραλήγουσαν τοῦ ἐνεστώτος· ὡς, τέκω, τέτοκα· φέρβω, πέφορβα· δρέμω, δέδρομα.

4. Ἐὰν ἡ παραλήγουσα τοῦ ἐνεστώτος ἦναι ΕΙ, τὸ Ε μεταβάλλει εἰς Ο, τὸ δὲ Ι, εἰς μὲν τὰ ἔχοντα ἀμετάβολον, ἀποβάλλει, ὡς, φθείρω, ἔφθορα· σπείρω, ἔσπορα· τείνω, τέτονα· εἰς δὲ τὰ ἄλλα, τὸ φυλάττει, ὡς, πείθω, πέποιθα· λείπω, λέλοιπα· εἶδω, εἶδα· εἶκω, οἶκα, ἔθεν κατὰ τροπὴν ὁ ὑπερσυντελικὸς ἐώκειν· τὸ δὲ εἶωθαί

(1) Ἡ τὸ σύμφωνον τοῦ ῥηματικοῦ ἐνόματος, ἐκ τοῦ ὁποίου συμπεραίνεται ὁ Ἐνεστώτης. Βλέπε ἄνωτέρω Σελ. 102, Σημ. 3.

εἶναι κατ' ἔκτασιν ἐκ τοῦ ἔσθω [ἔθω]· οὕτω καὶ τὸ ημεταβάλλεται εἰς ω εἰς τὸν παρακείμενον ἔρρωγα [ἐκ τοῦ ῥήσσω].

Ἄττικὸς παρακείμενος.

Οἱ Ἄττικοὶ σχηματίζουσιν ἴδιον παρακείμενον εἰς τὰ ῥήματα, τὰ ὁποῖα ἀρχίζουσιν ἀπὸ Λ, ἢ Μ, ἢ ἀπὸ τὰ τρεπτὰ φωνήεντα, Α, Ε, Ο.

Α. Ὅταν τὸ ῥῆμα ἀρχίζῃ ἀπὸ Λ, ἢ Μ, ἀποβάλλουσιν ἀπὸ τὸν κοινὸν παρακείμενον τὸ σύμφωνον τοῦτο, καὶ προσθέτουσιν Ι κατόπιν τῆς συλλαβικῆς ἀξίσεως ἔθεν, λήθω, λέληθα κοινῶς, καὶ εἴλωθα Ἄττικῶς· λήχω, λέληχα, εἴληχα. Οὕτω καὶ εἴμαρμα· ἐκ τοῦ μείρω, τοῦ ὁποῖου τὸ τρίτον πρόσωπον εἶναι εἰρηστον ἀπροσώπως, εἴμαρται· καὶ ἡ μεταχὴ εἴμαρμένος. Τοῦτο ὅμως δὲν ἀκολουθεῖ εἰς ὅλα τὰ τριακτὰ ῥήματα, οὕτω λέγουσι πάντοτε λέλειμαι, ἔχει εἴλειμαι.

Β. Ὅταν δὲ τὸ ῥῆμα ἀρχίζῃ ἀπὸ τὰ τρεπτὰ φωνήεντα προσθέτουσιν εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ κοινοῦ παρακειμένου τὰ ἀρκτικά δύο γράμματα τοῦ ἐνεστώτος ἔθεν, ὀμόω, ὠμοκα, καὶ Ἄττικῶς ὀμώμοκα· ἀγείρω, ἡγερκα, ἀγήγερκα· ἐλάω, ἤλακα, ἐλήλακα.

Γ. Ἐὰν ὁ Ἄττικὸς παρακείμενος ἔχη ὑπὲρ τὰς τρεῖς συλλαβὰς, βραχύνεται ἢ τρίτη αὐτοῦ μακρὰ συλλαβή,

α. κατὰ τροπὴν τοῦ Η εἰς Ε, ὡς, ἀλήθω, ἤληκα, ἀλήλεκα·

β. κατὰ τροπὴν τοῦ Ω εἰς Ο, ὡς, ἐρωτῶ, ἠρώτηκα, ἐρηρότηκα.

γ. κατ' ἀποβολὴν τοῦ πρώτου φωνήεντος τῶν διφθόγγων ΕΙ, ΕΥ, ὡς, ἀλείφω, ἤλειφα, ἀλήλιφα· ἐλεύθω, ἤλευθα· ἐλήλυθα· ἐξαιρεῖται ὁ παρακείμενος ἐρήρικα ἐκ τοῦ ἐρείδω, διὰ τὴν μὴ συγχέσθαι μὲ τὸν ἐρήρικα ἐκ τοῦ ἐρίζω.

δ. κατ' ἀποβολὴν τοῦ δευτέρου φωνήεντος τῶν διφθόγγων ΟΙ, ΟΥ, ὡς, ἐτοιμάζω, ἠτοίμακα, ἐτητόμακα· ἀκούω, ἤκουκα, ἀκήκοα.

Ὑπερσυντελικός.

Ὁ ὑπερσυντελικὸς γίνεται ἀπὸ τὸν παρακείμενον κατὰ τροπὴν

δ'

τῆς ληγούσης Α εἰς ΕΙΝ. Λαμβάνει δὲ ὁ χρόνος οὗτος τὴν συλλαβικὴν αὔξησιν τοῦ παρατακικοῦ, εἰς ὅσα ῥήματα διπλασιάζονται τὸ σύμφωνον τοῦ ἐνεστώτος εἰς τὸν παρακείμενον ὡς, τ έ τ υ φ α, έ τε τ ύ φ ει ν γέ γ ρ α φ α, έ γ ε γ ρ ά φ ει ν (1).

Β. Λαμβάνει ὁμοίως τὴν χρονικὴν αὔξησιν τοῦ παρατακικοῦ, ὅταν γίνεται ἀπὸ Ἀττικὸν παρακείμενον ὡς, ἀ κ ή κ ο α, ή κ η κ ό ει ν ὁ μ ώ μ ο κ α, ὠ μ ω μ ό κ ει ν έ ρ ή ρ η κ α, ή ρ η ρ ή κ ει ν, πλήν τοῦ ἐληλύθειν. Ἐὰν δὲ ὁ Ἀττικὸς παρακείμενος ἀρχίζῃ ἀπὸ ΕΟ, ὁ ὑπερσυντελικὸς του τρέπει μόνον τὸ Ο εἰς Ω, ὑπογράφων καὶ τὸ Ι, ἂν τύχῃ ΟΙ δίχθογγος, ὡς έ ο λ π α, έ ω λ π ει ν έ ο ρ γ α, έ ω ρ γ ει ν έ ο ι κ α, έ ω κ ει ν.

Ἄοριστος β. (2).

Ὁ β. Ἄοριστος γίνεται ἀπὸ τὸν αὐτὸν ἀρχικὸν ἐνεστώτα, ἢ ἀπὸ τὸ ἀπλούστερον θέμα, ἀπὸ τὸ ὁποῖον γίνεται ὁ β. παρακείμενος ὅθεν πρέπει καὶ ἐδῶ νὰ παρατηρῶμεν τὸ σύμφωνον τοῦ ῥηματικοῦ ὀνόματος, ἢ τοῦ β. παρακειμένου. Γίνεται δὲ,

(1) Πολλάκις οἱ Ἀττικοὶ ἀποβάλλουσι τὴν συλλαβικὴν αὔξησιν τοῦ ὑπερσυντελικοῦ, λέγοντες δεδίδει, ἀντὶ ἐδεδίδει· τετελευτήκει, διαβεβήκει. κ.τ.λ. Πολλάκις ὁμοίως ἀποβάλλουσι τὸ Ι τῆς ΕΙ διφθόγγου εἰς τὸ πληθυντικὸν τρίτον πρόσωπον ὡς πεπόνησαν, ἀντὶ ἐπεπόνησαν.

(1) Τὰ εἰς αζω, ιζω, αινω, υνω, ευω, σω, αω, εω, παράγωγα ῥήματα δὲν ἔχουσι Ἄοριστον δεύτερον καὶ ἀπὸ τὰ ἄλλα ἀκόμη τὰ πλείοτερα ἔχουσι μόνον τὸν ἄ. Ἄοριστον. Σπανιώτατον εἶναι τὸ αὐτὸ ῥῆμα νὰ ἔχῃ συγχρόνως ἄ καὶ β. ἐνεργητ. Ἄοριστον, ὡς ἀπὴγγειλα καὶ ἀπὴγγελον (Θουκ. ή, 86· Ξενοφ. Ἀναβ. γ. 4, 14)· ἄ. καὶ β. παρακείμενον, ἢ ἄ. καὶ β. παθητικὸν Ἄοριστον. Ὅταν εἰς τὸ αὐτὸ ῥῆμα εὐρίσκωνται οἱ χρόνοι οὗτοι, ἀναφέρονται κοινῶς εἰς δύο διαφόρους διαλέκτους, ἢ εἰς δύο διαφόρους ἐποχὰς τῆς αὐτῆς διαλέκτου· οὕτω ἐπιθον εἶναι τῆς ἀρχαίας Ἰωνικῆς, ἐπεισα τῆς Ἀττικῆς ἀπὴλλάχθην, συνελέχθην, τῆς ἀρχαίας Ἀττικῆς ἀπὴλλάγην, συνελέγην, τῆς νεωτέρας ἢ τέλος πάντων, ἔχουσι διαφόρους σημασίας· οὕτω, πέπραχα, λαμβάνεται ἐνεργητικῶς, (Ξενοφ. Ἑλλ. ἱστορ. έ, 2, 32· κ.τ.λ.), πέπραγα ἄε, οὐδεντέρως· εἰς τὰ παραδείγματα ὁμοῦς βάλλονται καὶ οἱ ἄχρηστοι χρόνοι διὰ τὴν φαίνεται ἡ ἀναλογία τοῦ σχηματισμοῦ.

μεταβάλλον εἰς **ON** τὸ **Ω** τοῦ ἐνεστώτος, λαμβάνων τὴν συλλαβικήν ἢ τὴν χρονικήν αὔξησιν, καὶ βραχύνων τὴν παραλήγουσαν (1) τοῦ ἐνεστώτος.

Βραχύνει δὲ τὴν παραλήγουσαν τοῦ ἐνεστώτος,

α. Κατὰ μεταβολὴν τῶν φωνηέντων

Η | εἰς **Α**· ὡς, λήθω, ἔλαθον· λήθω, ἔλαθον·
Ω | τμήγω, ἔτραγον (2)· τρώγω, ἔτραγον.

Καὶ τοῦ **Ε** εἰς **Α**, ὅταν τὸ ῥῆμα ᾖ δισύλλαβον καὶ λήγη εἰς ἀμετάβολον, στέλλω, ἔσταλον, ἑστάλην· τέμνω, ἔταμον (3)· ἢ αὐτὴ μεταβολὴ γίνεται καὶ εἰς ἄλλα δισύλλαβα ῥήματα παραλήγοντα ε βραχὺ, ὡς, τρέφω, ἔτραφον, ἐτρέφην· ἔρέπω, ἔδραπον·

β. Κατὰ ἀποβολὴν

Τοῦ **Ι** τῆς διαθόγγου **ΑΙ**· ὡς, φαίνω, ἔφανον, ἐφάνην.

Τοῦ **Υ** τῆς **ΑΥ**· ὡς, παύω, ἔπαον.

Τοῦ **Ε** τῶν διφθόγγων **ΕΙ**, **ΕΥ**· ὡς, λείπω, ἔλιπον· πείθω, ἔπειθον· φεύγω, ἔφυγον· τεύχω, ἔτυχον·

Ὅταν τὸ ῥῆμα λήγη εἰς ἀμετάβολον, καὶ ἔχη εἰς τὴν παραλήγουσάν του τὴν **ΕΙ** διφθόγγον, ἂν ᾖ δισύλλαβον, ὁ β. ἄοριστος ἀποβάλλει τὸ **Ι**, καὶ μεταβάλλει τὸ **Ε** εἰς **Α**· ὡς, σπείρω, ἔσπαρον, ἐσπάρην· κτείνω, ἔκτανον. Ἄν ὅμως ᾖ ὑπερδισύλλαβον, ἀποβάλλει μόνον τὸ **Ι**· ὡς, ὀφείλω, ὄφελον.

(1) Ἐξαιροῦνται τὰ δισύλλαβα ὅσα λαμβάνουσι χρονικὴν αὔξησιν· διότι εἰς ταῦτα ἡ παραλήγουσα τοῦ β. ἄοριστου μένει ἀναγκαίως μακρὰ, ὡς, ἄγω, ἤγον. Ὁμοίως καὶ ὅταν ἡ παραλήγουσα τοῦ ἐνεστώτος ᾖ θέσει μακρὰ, ὡς, θάλλω, ἔθαλλον· μάρπτω, ἔμαρπον· βλάστω, ἔβλαστον· πέρθω, ἔπαρθον· εἰς τινὰ ὅμως τῶν τοιούτων ῥημάτων γίνεται μετάθεσις τῶν στοιχείων, καὶ οὕτω βραχύνεται ἡ παραλήγουσα τοῦ β. ἄοριστου· ὡς, πέρθω, ἔπραθον· δέρω, ἔδραπον· δάρθω, ἔδραθον.

(2) Ἐξαιρεῖται τὸ πλῆττω (πλήγω), τοῦ ὁποῦ ὁ β. ἄοριστος κίμναι ἐπλήγην· εἰς τὰ σύνθετα ὅμως βραχύνεται τὸ η, ὡς, ἐξεπλάγην, κατεπλάγην.

(3) Γίνεται καὶ ἔτεμον, ὁ μὲν ἐκ τοῦ τέμνω, ὁ δὲ ἐκ τοῦ τέμνω.

γ' Βραχύνων τὴν θέτει μακρὰν παραλήγουσαν τοῦ ἐνεστῶτος, ἀποβάλλει τὸ Γ, ἢ ἐν τῶν δύο ἀμεταβόλων (3), ὡς τ ὕ π τ ω, ἔ τ υ π ο ν · β ἄ λ λ ω, ἔ β α λ ο ν.

Ἄφοῦ ἴδαμεν τοὺς χρόνους τῆς δριστηκῆς ἐγκλίσεως τῶν ἐνεργητικῶν πῶς σχηματίζονται, καὶ ποίας τροπᾶς καὶ αὐξήσεις λαμβάνουσιν, εὐκόλως ἐμποροῦμεν ἐκ τούτων νὰ σχηματίζωμεν τοὺς χρόνους τῶν ἄλλων ἐγκλίσεων καὶ τῆς μεταχῆς, μεταβάλλοντες κατὰ τοὺς τύπους τὴν λήγουσαν τῶν χρόνων τῆς δριστηκῆς, καὶ παρατηροῦντες, ὅτι αἱ συνήθεις τροπαὶ καὶ αὐξήσεις τούτων δὲν φυλάττονται παρὰ μόνον εἰς τὸν παρακείμενον τῶν ἄλλων ἐγκλίσεων. Διὰ πλειοτέραν εὐκρίνειαν προσθέτομεν ἐνταῦθα καὶ πῖνάκας τοῦ σχηματισμοῦ των.

(3) Ὅταν ᾖναι δύο ἀμετάβολα τὰ αὐτὰ, ἀποβάλλεται ἀπλῶς τὸ ἐν ἑσταν ὁμοῦς ᾖναι διάφορα, ἀποβάλλεται τὸ δεύτερον.